

János evangéliuma

Lekció: Ez.34, 7-34

Textus: Jn. 10, 1-5, 11-18

2005. nov. 6.

Gazdagrét

„Én vagyok a jó pásztor”

Kedves Testvérek, az előző héten olvastuk Jézus példázatát a juhokról, és arról beszéltünk, hogy ennek a példázatnak több szinten van magyarázata. Jézus először arról beszél, hogy „*én vagyok az ajtó*”, majd utána arról beszél, hogy „*én vagyok a jó pásztor*”. Egyszerre a kettő nem lehet, de hát ez egy példabeszéd, Jézus több szinten is elmondja, amit ezen keresztül tanítani szeretne.

Múlt héten arról volt szó, hogy Jézus azt mondja: „*én vagyok az ajtó*”, és mindenki, aki Istentől való vezető vagy pásztor, az Jézus nevében, Jézus módján az ajtón keresztül megy a juhokhoz. Beszéltünk arról ennek alapján, hogy hogyan vagyunk mi egymásnak a pásztorai, hogyan fordulunk azokhoz, akiket Isten ránk bízott. Ma Jézus arról beszél, hogy „*én vagyok a jó pásztor*”. Most nem arról fogok szólni elsősorban, hogy mit jelent ez a lelkipásztorokra, vezetőkre nézve, ahogy ezt múltkor tettem, hanem arról, ha Isten Szent Leke ezt megadja nekünk, hogy mit jelent, hogy Jézus törődik velünk, ismer bennünket.

Jézus azt mondja, hogy „*én vagyok a jó pásztor*”, ez belekapcsolódik az egész bibliai hagyományba. Abba a hagyományba, ami szerint Isten a pásztor a népének, az ő nyájának. A pásztor mindig a vezető. Hogyan vezeti Isten az ő népét? Úgy, ahogy a pásztor vezeti az ő nyáját. Abban a részben, amit olvastunk Ezékiel könyvéből, ahol Isten keményen szól a korabeli vezetők, pásztorok ellen - mert nem úgy viszonyulnak a nyájhoz, ahogy azt ő szeretné -, arról is olvasunk, amikor eljön az a nap, amikor Ő egyetlen pásztorot rendel az ő népe felé, az ő Szolgáját. Amikor Jézus azt mondja, hogy „*én vagyok a jó pásztor*”, akkor ezt az ígéretet látja beteljesedni saját magán.

Kicsoda hát ez a Jézus, és hogyan gondoskodik rólunk, hogyan ismer bennünket, hogyan törődik velünk?

Jézus önmagát, a Jó Pásztor a béressel állítja szembe. Azt mondja, hogy: *aki béres, és nem pásztor, akiknek a juhok nem sajátjai, az látja a farkast jönni, de elhagyja a juhokat, és elfut. A farkas pedig elragadja és szétszéleszti őket.* Jézus tehát egy elhatárolódással kezdi: milyen nem Jézus. A béres azért van a nyájjal, mert haszna van belőle, mert ebből él. Éppen ezért, mégha egy rendes, jó béres is (mert egy béres nem feltétlenül gonosz vagy alávaló), nem tekintti úgy sajátjának a juhokat, mint azok tulajdonosa. Ennek a béresnek nincsen személyes kapcsolata, nem fűzi személyes kötődés a nyájhoz, mint az igazi pásztor. A feladata, a haszna, a megélhetése tartja ott a nyáj mellett. Evvel szemben az igazi pásztor – mondja Jézus – a nyáját sajátjának tekinti. A juhok az ő tulajdonai, egytől egyig ismeri őket. Amikor azt mondja, hogy „*én vagyok a jó pásztor*”, akkor a korabeli emberek nagyon jól tudták, hogy milyenek az ő vezetőik, az ő pásztoraik. Ezekkel a pásztorokkal, vezetőkkel Jézus összeütközésbe került. Amikor Jézus azt mondja, hogy „*én vagyok a jó pásztor*”, akkor a többiekkel szemben azt mondja, hogy: nekem fontosak vagytok, én a sajátomnak tekintelek benneteket, értékesek és drágák vagytok. Nem azért törődöm veletek, nem azért vagyok veletek, nem azért vagyok pásztor, mert nekem ebből hasznom van. Nem azért hívlak, nem azért szólítgatlak benneteket, nem azért vezetgetlek benneteket, és nem azért van rátok gondom, mert én ebből valamit nyerek, mert ebből nekem hasznom van. Hanem engem küldött el az Atya, hogy ti ne legyetek olyanok, mint egy pásztor nélküli nyáj. Hogy ne legyetek szétszóródottak, sebesültek, betegek, éhesek - és én örömmel jöttem. Mert ti – mondja Jézus – az Ő alkotásai vagytok, az Ővéi vagytok, Isten népe és legelőjének nyája. Jézus egészen más hangot üt meg. A béres elhagy titeket, akik úgymond gondoskodnak rólatok, azokban mind csalódtok, mert

amikor a legjobban szükség van rájuk, akkor nincsenek ott. Talán nem is azért, mert gonoszok, hanem csak emberek. De bennem, a jó pásztorban – mondja Jézus -, aki igazán törődik veletek, aki a sajátjának tart, aki egészen személyesen gondol rád – bennem nem csalódhatsz. Én nem hagylak cserben, nem fordulok el, és nem felejtetek el. Az a hang, amit Jézus megüt, ahogy Jézus megszólal ma közöttünk, és azt mondja, hogy vannak pásztoraitok (ahogy beszélünk erről múltkor, vannak a gyülekezetnek lelkipásztorai, házicsoport-vezetők, szolgálók, de más szinten is vannak pásztorok, akikre rá vagyunk bízva, politikusok, vezetők, munkahelyi főnökök – mennyit tudunk ezekben az emberekben csalódni!) Jézus, mint jó pásztor, miközben használja ezeket az embereket, egészen személyesen, direkt módon szeretne egyen-egyenként mindenkinek a pásztor lenni, egy személyes, élő, valóságos kapcsolatban törődni velünk.

Jézus folytatja ezt a gondolatot. Ez a személyes kapcsolat, amit a jó pásztor mindannyiunkra szeretne kiterjeszteni, a végtelenségig való. A jó pásztor életét adja a juhokért. Ezt egy igazi pásztor nem tenné meg, bármilyen hűséges is. Jézus törődése olyan mélységű, hogy saját élete árán is megvédi az övéit. Ő tudja, hogy miről beszél, hiszen ebben a fejezetben is olvassuk azt, hogy meg akarják kövezni. Nagyon világosan készül arra, hogy az életét adja az övéiért. Az élete odaadása által, a halála által teszi meg a pásztor az igazi feladatait.

Három mozzanatról olvasunk a felolvasott igékben, amit a pásztor tesz, és amit Jézus a halála árán tett és tesz meg velünk. Ez a három mozzanat: a *kivezetés*, az *összegyűjtés* és a *bevezetés*.

Ezékiel próféta könyvében így szól Isten: *Kiszabadítom őket mindenünnen, ahová csak szétszóródtak egy felhős, borús napon. Kivezetem őket a népek közül.* Ezékiel akkor szólal meg, Isten akkor szólal meg őrajta keresztül, amikor Isten ószövetségi népe, Izrael fogságban van Babilonban. Lerombolta a babiloni császár Jeruzsálemet, Judeát, és fogságba vitte a népet. Hetven évig éltek Babilonban. Amikor Isten, az igazi pásztor megjelenik, és a prófétán keresztül szól, akkor azt mondja, hogy az első, amit tenni fogok, az a kivezetés. Kivezetem őket a fogságból, az idegen helyről, ahova az én ítéletem miatt kellett eljutniuk. Ez a gondolat Jézus, a jó pásztor szavaiban is jelen van, amikor a példázatban azt mondja a 3. versben: *„a pásztor a maga juhait nevéükön szólítja, és kivezeti.”* Itt elsődleges értelemben arról van szó, amit Jézus elmond, hogy a juhok a karámban vannak, és csak az igazi pásztor követik, és a pásztor kivezeti őket a karámból. De mindennek sokkal mélyebb értelme van. Jézus arról beszél, hogy akik az övéi, azokat kivezeti a fogságból. Jézus pásztori munkájának, amit a halála által végez el, az egyik oldala az, hogy kivezet, kihoz az elveszettségéből, a szétszóródottságból, a hiábavalóságból, a halálból. Kihoz, kivezet a bűnből. Jézus ezt a halála által teszi meg. Azért hagyhattuk el a hiábavaló, a Jézus nélküli életet, a bűn és a halál hatalmát, mert Krisztus, a jó pásztor életét adta értünk. *A sötétségből a világosságba hívott el* - mondja Pál apostol. A pásztor kivezet, kiszabadít, kihoz.

A második nagy munkája, hogy *összegyűjt*. A próféta így mondja: *„Összegyűjtöm őket az országokból, ahová szétszóródtak.”* Hiszen nemcsak kihozza Isten a babiloni fogságból az ő népét, hanem újra össze fogja őket gyűjteni Júdeában és Jeruzsálemben. Hogy újra élet fakadjon az Isten népe körül, hogy összegyűjtve felépítsék a várost, a templomot, és újra Isten népeként éljenek. A nyáj, ha elhanyagolják, szétszóródik. A pásztor feledata, hogy összegyűjtse őket. A nyáj, ha nem vezet senki, megy a maga orra után, és magányos, egyedülvaló, még inkább ki van téve a veszélynek. Jézus összegyűjt.

Persze valakiben megfogalmazódhat, hogy akkor a kereszténység birkaszellem, csak úgy mennek egy után? Ez nem túl vonzó számunkra, úgy képzelni el magunkat, hogy csak úgy megyünk gondolkodás nélkül. Jézus nem ezért gyűjt össze. Amit ez a kép kifejez, hogy a nyáj együtt van, ez az ember közösségi életéről szól. Pontosán ebben a széteső világban, ahol különböző szerepeket élünk meg a családban, a gyülekezetben, a munkahelyünkön, a szabadidőnkben, a sportban. Ebben a világban egyre inkább egyénekre épül minden, és szétesnek a közösségek. Jézus, amikor összegyűjtésről szól, nem a birkaszellemről szól. Hanem arról, hogy Jézus a halála árán közösséget

teremt, hogy újra megéljük a közösséget, az egymáshoz tartozást. Hogy legyenek a társadalomban közösségek, amelyek egész mást sugároznak, minthogy mindenki csak a maga dolgával törődik. *Isten összegyűjti az ő népét a világ kezdete óta annak végig* – mondja hitvallásunk, a Heidelbergi Káté. Az emberiség egysége Krisztus halálában van. Jézus halála által omlik le minden fal. Jézus halála árán győz le bennünk is minden gyűlöletet, és szerez megbékélést egymásnak.

Amikor arról van szó, hogy Jézus mint pásztor összegyűjt, akkor tedd fel magadnak azt a kérdést, hogy hol vannak azok a falak benned, a szívedben, a családotban, amelyektől ehelyett az összegyűjtés helyett inkább minden szétesik. Engedjük, hogy a Pásztor végezze a maga összegyűjtő, megbékítő, életet adó, közösséget hozó munkáját! Ragadjuk Őt meg, hogy: Uram, Te vagy az én Pásztorom, látod ezt a küzdelmet az életemben, azt ígérted, hogy törődsz, hogy összegyűjtesz, hogy gyógyítasz. Kérlek, Uram, jöjj el, tedd ezt meg velem, érintsél meg, békítsél meg!

A harmadik mozzanat, amit a Pásztor cselekszik: a *bevezetés*. Ezékiel mondja, hogy: *„Akiiket összegyűjt, aztán bevezeti őket a saját földjükre.”* Erről az elmúlt héten beszéltem: a bevezetés Jézusnál ebben a részben két kifejezéssel jön elő. Az egyik, hogy azt mondta: *„Aki rajtam keresztül megy be, az megtartatik”*. A másik: *„az bővölködő életet nyer”*. Nem csak arról van szó, hogy Jézus mint pásztor kiszabadít, kihoz bennünket egy korábbi életből, összegyűjt bennünket, hogy Isten népeként éljünk, és Őt képviseljünk egy olyan világban, ahol éppen ez az összegyűjtés hiányzik, hanem arról is szó van, hogy van egy jövő előttünk. A bevezetés a jövő, amikor bevisz az ő országába, uralmába, az eljövendő világba. Az a pásztor, aki a maga népévé tett bennünket az ő halála által, az nem állt meg az összegyűjtésnél, hanem valamit elkészített a számunkra, ez a bevezetés mozzanata. Bevisz majd az ő országába, az általa elkészített új világba, ahol nem lesz bűn, halál, fájdalom, jajkiáltás.

Nemsokára itt van advent, jelen van-e ez bennünk? Biztosak vagyunk-e, hogy övéi vagyunk, és Ő bevezet minket a vele való közösségbe, az Ő országába, az eljövendő világba?

Jézus még többet elmond erről a végletekig való törődésről, ami az Ő halálában lett teljessé. Azt mondja, amikor a haláláról beszél, hogy: *„Azért szeret engem az Atya, mert én odaadom az életemet, hogy aztán újra visszavegyem. Senki sem veheti el tőlem: én magamtól adom oda. Hatalmam van arra, hogy odaadjam, hatalmam van arra is, hogy ismét visszavegyem: ezt a küldetést kaptam az én Atyámtól.”* A Pásztor halála nem baleset, de nem is az erőszak győzelme. Jézus azt mondja, hogy a jó pásztor halála az az ő szabad döntése. Az küldetés az Atyától, amit Ő gyermeki engedelmességben és szabadságban elfogad, hogy végigvigyen és megcselekedjen. Nem lenne jó pásztor, ha a halála kényszer lenne. Ha jönnek a rablók, és a jó pásztor védi a nyáját, aztán a rablók legéppuskázzák, akkor egy hősi pásztor lenne, de egy jó pásztor, olyan, aki vezet bennünket, aki jelen van az életünkben, olyan nem lehetne. Jézus szabadon adja oda az életét. Nemsokára megfogják a köveket, hogy megkövezzék, de még nem tudják elpusztítani, mert még nem jött el az Ő órája. Szabadon teszi le az éltét a nyájáért. Még ennél is többet mond: még ha oda is adná az életét, és letenné saját hatalmából, ki lenne a mi pásztorunk? A történetnek itt vége lenne. *Fel is veszem azt* – mondja Jézus. Éppen ezért lehet jó pásztor, mert nem csak meghalt, hanem fel is támadt. Éppen ezért szólíthat meg ma, tapasztalhatjuk meg a vezetését, törődését.

Jézus ismeretéről is szeretnék szólni – a jó pásztor ismeri az övéit. Így mondja: *„ismerem az enyéimet”*. A pásztor ismerte a juhokat egyen-egyenként, és a kommentárok szerint a birkák tudták a saját nevüket. A pásztor együtt van a nyájával, és éppen emiatt ismeri fel, hogy az egyik bárány miért más, mint a másik. Elnevezte őket (pl. Foltos, Borzas, Tekergő, Ravasz, Nagy ...), néven szólítja őket, a birkák a személyes kapcsolatban megtanulták a nevüket, és mentek utána. Jézus ismer bennünket, Jézus néven szólít bennünket. Isten számára nem csak egy nyáj vagyunk, amiben van száz birka, és csak a darabszám a fontos, hanem mindenkinek neve van. Bár egyenlőek, de különbözőenek.

Ezért alapvetően fontos a keresztyén hitben ez a személyesség, Istennek ez a személyes, bennünket elérő, megszólító szava, amellyel nem emel a többiek felé minket. Nem vagyok ezzel se több, se kevesebb, mint a többi, de általa nyilván vagyok tartva. Ezt a szót nem szeretjük, de ha Isten tart nyilván, azért hálásak lehetünk. Amikor Jézus megszólít, akkor kiemel, személyesen a többiek közül. Ez az Ő ismerete. Ez azonban kiegészül azzal, ahogy mondja: „és az enyéim ismernek engem”. Az ismeret a Bibliában sohasem tudás valamiről, hanem mindig tapasztalat, együttlét, megélt valóság. Hogyan ismerte meg a pásztor a juhót? Ez csak személyes kapcsolatból fakadhat. A pásztor vezeti, táplálja, legelteti, gondozza, néven szólítja, megsimogatja, bekötözi a juhót, aki közben megismeri a pásztor, ahogy egy kisgyerek is megismeri a szüleit.

Hagyjuk, hogy törődjön velünk! Ahogy elévisszük a gondjainkat, azt mondjuk, hogy Te vagy a Jó Pásztor, Te tudod, hogy itt fáj testileg-lelkileg, tudod, hogy ez a gondom. Itt vagyok, gondoskodj rólam! Egy folyamatos, élő kapcsolatban aztán megismerjük a hangját, és amikor szólít, akkor tudjuk, hogy most hozzánk szól. Hadd mondjam azt, bármilyen hűtlen is tudok ebben lenni sokszor az életemben, de nincs értékesebb és nagyobb dolog a keresztyén életünkben, minthogy megismerjük az Ő szavát. Hogy átéljük, hogy szól, megszólal, hogy személyesen szólal meg. Hagyjuk, hogy Jézus, a Jó Pásztor törődjön velünk!

Akkor *a juhok hallgatnak a hangjára*. Ezzel szemben áll az, amikor mi nagyon jól tudjuk, hogy Jézus a jó pásztor, csak nem hagyjuk, hogy törődjön velünk. Nincs ott nap mint nap, hogy megfésülje a juhok szőrét, bekötözze, meggyógyítsa őket, akik aztán elvadulnak, elkódrognak, elvesznek.

Szánjuk oda magunkat, hogyha Jézus ilyen csodálatosan törődik velünk, halálával kivezetett, összegyűjtött minket, és azt az ígéretet adta, hogy bevezet az Ő országába. Ha ismer minket, és néven szólít, akkor engedjük, hogy cselekedje ezt meg velünk, adjuk magunkat oda neki. Kérjünk bocsánatot azért, hogy olyan juhok voltunk, akik sokat tudtunk róla, de csak kódorogtunk másfelé. Újuljunk meg a Jó Pásztorral való közösségben!

Ámen.

Hangfelvételtől lejegyezte Fejérvári Nóra